

svrhama npr. rudarskim, šumskim, kulturtehničkim, železničkim, vojničkim; zatim, izradu planova i karata sviju vrsta sa izohipsama sa reprodukcijom u reonu cele seoske ili varoške opštine.

Iz drugoga pojma, katastarske prakse *jedni i drugi* bi radili, bilo varoške ili seoske opštine: 1) katastar, 2) komasaciju i 3) baštinske knjige; zatim deobu parcela i najzad: sve ostale radove topografske i kartografske sa reprodukcijom i sva računanja i t. d. svega pomenutog; zatim sve procene prilikom raznih eksproprijacija, i radove oko kolonizacije, kao i razne agrarne operacije.

Geodeski bi inženjeri, sem predhodnih radova, imali da obavljaju još: viših redova triangulacije i precizni nivelman (mada u državnoj službi nivelman II i III reda vrše geometri); kao i regulaciju i nivelaciju naselja i parkova — urbanizam (izradu svih planova i ostalog elaborata za te svrhe); trasiranje putova i željeznica; kulturtehniku (isušivanje i navodnjavanje); osiguranje od poplava; kao i sve ostale radove u pogledu računanja, kontrolisanja i overavanja svega pomenutog.

Ovim, kratkim predavanjem hteo sam da istaknem neka, od mnogih naših pitanja, da potenciram cilj katastru, da zamolim nadležne da i dalje konstantno vode računa o predmetima ove vrste, kao i da nas same na njih potsetim.

Ing. M. X. Видојковић

Потсетник на старе мере.

Однос обичних, народних мера према метарском систему:

Једно јутро	износи	0,5750	ha
један ланац	„	0,5750	„
један дан орања	„	0,4000	„
један плуг земље	„	0,4000	„
једна коса траве	„	0,4000	„
једна ралица	„	0,2500	„
једна мотика	„	0,0800	„
један дулум	„	0,0700	„
један квадратни хват	износи	0,00036	ha

Однос хватава, стопа (шуха) и цолова према метру.

1 хват одговара мери од	1,896	m
2 хвата одговарају	3,792	"
3 " " " "	5,688	"
4 хвата " " " "	7,586	"
5 хвати " " " "	9,480	2"
6 " " " "	11,376	9"
7 " " " "	13,272	5"
8 " " " "	15,168	7"
9 " " " "	17,064	68"
10 " " " "	18,960	65"
11 " " " "	20,856	61"
12 " " " "	22,752	58"
13 " " " "	24,648	54"
14 " " " "	26,544	51"
15 " " " "	28,440	47"
16 " " " "	30,336	44"
17 " " " "	32,232	40"
18 " " " "	34,128	37"
19 " " " "	36,024	33"
20 " " " "	37,920	29"
21 " " " "	39,816	26"
22 " " " "	41,712	23"
23 " " " "	43,608	19"
24 " " " "	45,504	16"
25 хвати одговарају мери од	47,400	12m

1 хват = 6 стопа (шуха)

1 стопа = 12 цоли

Хват се обележава са °; стопа са ' ; цол са ''.

1 стопа износи	0,316	m
2 стопе износе	0,632	"
3 " "	0,948	"
4 " "	1,264	"
5 стопа "	1,580	"
6 стопа износе	1,896	m

*

1 цол износи	0,0262	m
2 цола износе	0,0526	"

1m = 1.896484

m

3	пола	износе	0,0789	m
4	"	"	0,1052	"
5	поли	"	0,1315	"
6	"	"	0,1578	"
7	"	"	0,1841	"
8	"	"	0,2104	"
9	"	"	0,2367	"
10	"	"	0,2630	"
11	"	"	0,2893	"
12	поли	износе	0,3156	m

Vražalić Ešrep, geom.

Računanje površina parcela — konstruktivnim putem, u nedostatku instrumenata.

Svaki terenski rad krunisan je planom i površinom kao posljednjom fazom kancelariskog rada. Tehnička podloga i vjerna slika zemljišta predstavljena je planom, a površina igra ulogu glavnog faktora fiskalnih potreba države. Sva zaduženja — hipoteke, kupo-prodaje, zalozi zavise od površine i kakvoće — odnosno — klasa, površina i lokalne prilike povećavaju njegovu važnost.

Od najzaostaliјeg, pa do najobrazovanijeg čovjeka, površina zemljišta je taj presudni faktor, koji igra glavnu ulogu u ekonomskom razvitku. Na svakom koraku se čuje: „kolika je površina i koja je klasa?“ — dok će se rijetko neko naći da pita — kakav je plan. — Istina površina se većinom dobiva sa plana, te prema tome, ako je plan dobar površina je dobra — to bar proizlazi tako — ali ima slučajeva gdje je snimanje vršeno dobro — plan isto tako izrađen dobro sa svim tehničkim i naučnim uvjetima, a površina kao kruna uspjeha ne odgovara faktičnom stanju. Ili je greška bila u zamjeni parcele ili računanju u glavnom prigovor se u većini slučajeva čuje na površinu, a ne na plan ili neki drugi rad. Dakle, sva pažnja rada geometra mora biti posvećena konačnoј površini pored predhodnog dobrog snimanja — računanja i kartiranja.

Primjena metode savjesnog snimanja i kartiranja je pove-